

קוֹנְטֵרַס

נָשִׁים צְדָקָנִיּוֹת

יִגְלֶה מַעַלְת אִשָּׁה צְדָקָת, וַיִּחַזַּק וַיַּעֲזֹד אֶת כָּל
אִשָּׁה, שְׁתַּלַּךְ בְּדַרְכֵי הַנָּשִׁים הַצְדָקָנִיּוֹת שֶׁהָיוּ
בְּכָל דּוֹר וָדוֹר.



בְּנוֹי וּמֵיֶסֶד עַל־פִּי דְבָרֵי

רַבְּנֵי הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוּן

בוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אָדוּנְנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ

רַבֵּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלָב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וְעַל־פִּי דְבָרֵי תְלַמִּידוֹ, מוֹרְנוּ הַגָּאוֹן

הַקְּדוֹשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רַז לֹא אָנִים לִיה

רַבֵּי נֵתָן מִבְּרֶסְלָב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וּמִשְׁלַב בְּפֶסוּקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים וּמֵאֲמָרֵי

תַּכְמִּינוּ הַקְּדוֹשִׁים מִגְּמָרָא וּמִדְרָשִׁים וְזֶהר הַקְּדוֹשׁ



הוֹבָא לְדָפוּס עַל־יְדֵי

חֲסִידֵי בְּרֶסְלָב

עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹבֵב"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר, שְׁצַרִּיכִים לְזָכוֹר,
אֲשֶׁר כָּמוֹ הַגָּאֹלָה הָרֵאשׁוֹנָה שֶׁהִיְתָה
רַק בְּזִכּוֹת הַנְּשִׁים הַצְּדִקְנִיּוֹת שֶׁשָּׁמְרוּ
עַל קִדְּוָה וְטָהָרָה וְעַל צְנִיעוּת, כִּי
אָנוּ נִגְאָל רַק בְּזִכּוֹת הַנְּשִׁים
הַצְּדִקְנִיּוֹת הַשּׁוֹמְרוֹת עַל צְנִיעוּת,
וְהוֹלְכוֹת בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל.

(אמרי-מוהרא"ש. חלק ב'. סימן תתקכט)

קוֹנְטֵרס

נָשִׁים צְדָקָנִיּוֹת

בְּנוֹתֵי הַיְקָרוֹת! חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים אוֹמְרִים
(תָּנָא דְּבֵי אֲלֵיהּ רַבָּה ט'): אֵיזוֹ אִשָּׁה כְּשָׂרָה? הָעוֹשֶׂה
רְצוֹן בְּעָלָהּ; אִשָּׁה צְדָקָת הִיא זֹה הָעוֹשֶׂה רְצוֹנוֹ שֶׁל
בְּעָלָהּ. נִשְׁאַלְת הַשְּׂאֵלָה: מָה זֶה רְצוֹן בְּעָלָהּ? וְאִם
רוֹצֶה הַבַּעַל, חֶס וְשָׁלוֹם, לָעֵבֶר אֵיזוֹ עֵבֶרָה, בַּר
מִיָּנָן, הַצְּרִיכָה הִיא לְשִׁמְעַ בְּקוּלוֹ? אָלָא אוֹמְרִים
חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (אָבוֹת ב, ד): בִּטּוֹל רְצוֹנָהּ מִפְּנֵי
רְצוֹנוֹ, כְּדֵי שְׂיִבְטַל רְצוֹן אַחֲרֵים לְרְצוֹנָהּ; אָדָם צָרִיף
לְבִטּוֹל רְצוֹנוֹ רַק לְרְצוֹנוֹ יִתְבַּרֵּךְ. וּמָהוּ הַרְצוֹן שֶׁל
הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא? הַתּוֹרָה הַקְדוֹשָׁה. תְּמַצִּית תּוֹרָה
שְׂבַע-לִפְנֵי זֶהוּ הַשְּׁלֶחַן עָרוּף. עִם יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם
שְׁלֶחַן עָרוּף, יְהוּדֵי נִקְרָא מִי שֶׁשׂוֹמֵר אֶת הַשְּׁלֶחַן
עָרוּף. וְלָכֵן אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א',
סִימָן ו'), שְׂכַשְׂאָדָם רוֹצֶה לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה, צָרִיף
לְהִיּוֹת בְּקִי בְּהַלְכָה, בְּקִי בְּרְצוּא וּבְקִי בְּשׁוּב, וְצָרִיף

לִידַע אֵיךְ לָלֶכֶת וּלְהִתְעַלּוֹת, וְאֶפְלוּ כְּשֶׁנוֹפֵל —
 אֵיךְ לָקוּם. וְזֶה זֹכִים — עַל-יְדֵי לְמוֹד הַלָּכָה.
 אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יא);
 הַלָּכָה רָאשֵׁי תַבּוֹת (תְּהִלִּים סו, א): הָרִיעוּ ל'הַיְיָ"ה
 כָּל הָאָרֶץ. כְּשֶׁאָדָם לוֹמֵד הַלָּכָה — יוֹדַע, שְׂכָל
 הָאָרֶץ שָׂרָה שִׁירוֹת וְתַשְׁבְּחוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.
 מַה זֶה הַלָּכָה? לְדַעַת אֵיךְ לָלֶכֶת, אֵיךְ לְהִתְנַהֵג
 עַל-פִּי הַתּוֹרָה. לְעַם יִשְׂרָאֵל יֵשׁ תּוֹרָה, הָעוֹלָם אֵינָנו
 הַפְּקָר, יֵשׁ מְצוּוֹת שְׂבִין אָדָם לְחִבְרוֹ, וּמְצוּוֹת שְׂבִין
 אָדָם לְמָקוֹם, מְצוּוֹת שְׂבִין אָדָם לְמָקוֹם הֵן: שְׂמִירַת
 שַׁבָּת, אֲכִילַת כֶּשֶׁרוֹת, לֹא לְהִתְנַעַל בְּמֵאֲכָלוֹת
 אֲסוּרִים, לְהִתְפַּלֵּל אֶל הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, לְהִתְחַזֵּק
 בְּקִיּוֹם מְצוּוֹת מַעֲשִׂיּוֹת, שְׂמִירַת טְהָרַת הַמְּשַׁפָּחָה
 לְהִתְלַבֵּשׁ בְּצַנִּיעוֹת וּלְשָׁמֵר מְאֹד עַל גְּלוּי שֵׁעָר וְכוּ'
 וְכוּ'. מְצוּוֹת שְׂבִין אָדָם לְחִבְרוֹ, כְּגוֹן: לֹא תִגְנוֹב, לֹא
 לַעֲשֹׂק עֲנִיִּים, כִּי מִשְׁלָמִים עַל זֶה כָּפַל כְּפָלִים, לֹא
 לְבִזּוֹת, לֹא לְדַבֵּר עַל הַזּוּלַת וְכוּ', אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוּשִׁים (יוֹמָא פו): עֲבֵרוֹת שְׂבִין אָדָם לְמָקוֹם יוֹם
 הַכְּפוּרִים מְכַפֵּר, וְעֵבֵרוֹת שְׂבִין אָדָם לְחִבְרוֹ, אֵין
 יוֹם הַכְּפוּרִים מְכַפֵּר, עַד שִׁפִּיִּס אֶת חֲבֵרוֹ; הֵינּוּ מַה
 שְׂאָדָם חָטָא לְפָנֵי הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, בַּר מִיָּנָן,
 חָלַל שַׁבָּת, אָכַל טְרֵפוֹת וּנְבֵלוֹת, וְעָשָׂה הֶבְלִי

הַבָּלִים בְּחַיּוֹ, אִם עָשָׂה תְּשׁוּבָה, יוֹם הַכַּפּוּרִים
מִכַּפֵּר לוֹ, אָבֵל אִם עָשָׂק אָדָם מְזוּלָתוֹ, לֹא יִתְכַפֵּר
לוֹ, עַד שִׁשִּׁיב גְּזֻלָּתוֹ וַיִּפִּיֵס אֶת חֲבֵרוֹ, וְאִם לֹא
יַעֲשֶׂה כֵן, יִרְקְבוּ עֲצָמוֹתָיו וְכָל גּוּפוֹ, עַל הַגְּזֻלוֹת
וְהַגְּנוּבוֹת שֶׁעָשָׂק עֲנִיִּים מְרוּדִים וְכוּ'. וּבְנֵי-אָדָם
אֵינָם נֹזְהָרִים בְּדַבָּרִים אֵלֶּה, וּמְזַלְזָלִים בְּמַצּוֹת שְׂבִין
אָדָם לְחֲבֵרוֹ, וּמְחַרְפִּים וּמְגַדְּפִים אֶת הַזּוּלָּת, וּבִפְרָט
אִם מְבַזִּים וּמְחַרְפִּים אֶת הַצַּדִּיק — מְקַבְּלִים עַל
זֶה עֲנֹשׁ כְּבֹד מְאֹד, וְאוֹי לוֹ לְאָדָם הַמִּתְחִיל עִם
הַצַּדִּיק, אֲשֶׁר עֲנֹשׁוֹ חֲמוּר מִנְּשֵׂא, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
מִמֵּתִין וּמִמֵּתִין, אָבֵל לְבִסּוּף גְּבַה דִּילָהּ. אוֹמְרִים
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (אָבוֹת ב', י'): הָיִי זֶהִיר בְּגַחֲלָתָן
שֶׁלֹּא תִפְּוֶה, שֶׁנִּשְׁכַּחְתָּן נְשִׁיכַת שׁוֹעֵל וְעַקִּיצָתָן
עַקִּיצַת עַקְרָב, וְלִחִישָׁתָן לְחִישַׁת שָׂרָף, וְכָל דְּבָרֵיהֶם
כְּגַחֲלֵי אֵשׁ; וְאִם-כֵּן עֲבֵרוֹת שְׂבִין אָדָם לְחֲבֵרוֹ אֵין
מִתְכַפֵּר עַד שִׁירָצָה אֶת חֲבֵרוֹ. וְזֶה זֹכִים עַל-יְדֵי
לְמוּד שְׁלַחַן עָרוֹף. אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (סְפָר-הַמֵּדוֹת, אוֹת
יְרָאָה, חֶלֶק ב', סִימָן ג'): עַל-יְדֵי לְמוּד שְׁלַחַן עָרוֹף —
בָּאִים לְיְרָאָה. כְּשֶׁאָדָם לּוֹמֵד שְׁלַחַן עָרוֹף, וְרוֹאֶה
שִׁישׁ הֶלְכָה בְּכָל דָּבָר — הוּא בָּא לְיְרָאָת שָׁמַיִם.
יֵשׁ הֶלְכוֹת הוֹנְאָה בְּמִמוֹן, בְּגִנְבָה וּבְגֻזְלָה, יֵשׁ
הֶלְכוֹת בְּנֻזְקֵי שְׁכָנִים, אִם אָדָם עוֹבֵר עֲלֵיהֶן —

יקבל עֲנָשׁוֹ, וְלִכֵּן צְרִיכִים עִם יִשְׂרָאֵל לְהִתְאַחַד יַחַד,
 וּלְאַהֲבֵה זֶה אֶת זֶה, וּלְהִזְהָר בְּכַבּוּד הַבְּרִיּוֹת. וְלִכֵּן
 מָה שְׂאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (תָּנָא דְבֵי אֱלִיהוּ, פֶּרֶק
 ט'): אִיזוּהִי אִשָּׁה כְּשֶׁרָה? כָּל שֶׁעוֹשֶׂה רְצוֹן בַּעֲלָהּ;
 רְצוֹן בַּעֲלָהּ זֶה צָרִיף לְהִיּוֹת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁהַבַּעַל
 רוֹצֵה לְלַמַּד תּוֹרָה, חֲפִץ לְקַיֵּם מִצְוֹת, אִשָּׁה כְּשֶׁרָה
 הִיא זֹו שֶׁמְסִיעֵת לְבַעֲלָהּ לְמַלֵּא רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ. וְלִכֵּן
 אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (בְּרֻכּוֹת יז.): גְּדוּלָה
 הַבְּטָחָה שֶׁהַבְּטִיחַן הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְנָשִׁים יוֹתֵר
 מֵאֲנָשִׁים; הַגְּבָרִים מְקַבְּלִים שְׂכָר עַל לְמוּד הַתּוֹרָה,
 אֲבָל הַנָּשִׁים מְקַבְּלוֹת שְׂכָר עַל שְׂמִנִּיחוֹת לְבַעֲלֵיהֶן
 לְלַמַּד תּוֹרָה, וּמְמַתִּינּוֹת לָהֶם בְּשׁוֹבָם, וּשְׂכָרָן גְּדוּל
 יוֹתֵר, כִּי הֵן נוֹתְרוֹת בַּבַּיִת לְבַדָּן עִם הַיְלָדִים, וְקִשָּׁה
 לָהֶן מְאֹד, הַיְלָדִים קוֹפְצִים וְצוֹהֲלִים וּמוֹצִיאִים מִן
 הַכֵּלִים, וְצָרִיף לְטַפֵּל בָּהֶם וּלְהַרְגִיעֵם וְכוּ', וְהָאִשָּׁה
 מוֹכֵנָה לְסַבֵּל כָּל זֹאת, הָעֶקֶר שֶׁהַבַּעַל יִלְמַד תּוֹרָה.
 וְלִכֵּן "נָשִׁים צְדָקָנִיּוֹת" הֵיוּ מְעוֹרְרוֹת אֶת בַּעֲלֵיהֶן
 לְלַמַּד תּוֹרָה, וְלִילֵף לְבֵית-הַכְּנֶסֶת לְהִתְפַּלֵּל בְּמִנְיַן
 דִּיקָא הַשְּׁלֹש-תְּפִלוֹת: שְׁחֲרִית, מְנַחָה, עֶרְבִית, וְזוֹ
 הַזְּכוּת הַגְּדוּלָה בְּיוֹתֵר לְאִשָּׁה. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ
 הַקְדוֹשִׁים (בְּרֻכּוֹת נא.): אֵין פְּרִי בְטָנָה שֶׁל אִשָּׁה
 מִתְבָּרַךְ אֶלָּא מִפְּרִי בְטָנוֹ שֶׁל הָאִישׁ. וְלָזֶה צְרִיכִים

אֶהְבֶּה וְכָבוֹד זֶה כָּלִפִּי זֶה, וְלַעְזוֹר זֶה לָזֶה, אֵין זוֹ
 עֲצָה לְהִתְקוּטֵט וְלָרִיב לִילָה וַיּוֹם יוֹמָם וְלִילָה, אֲשֶׁר
 סוֹפֵן שֶׁל מְרִיבוֹת רַע גָּמוֹר, וּבָאִים לְיַדֵּי גְרוּשִׁין,
 רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, אוֹי לוֹ לְבֵית שְׁנַחֲרַב, כִּי הִילָדִים
 מִפְּחָדִים כְּשֵׁרוֹאִים שֶׁהַהוֹרִים רַבִּים בֵּינֵיהֶם, אֲלֵא
 הָעֵקֶר לְחֵיוֹת בְּשִׁלְוָה וּבְשָׁלוֹם. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ
 הַקְדוּשִׁים (ראש השנה ו:): אִשָּׁה — בַּעֲלָה מִשְׁמַחָה;
 וְכֵן אוֹמְרִים (ירושלמי ברכות ט'): אִי אֶפְשָׁר לְאִישׁ
 בְּלֹא אִשָּׁה וְאִי אֶפְשָׁר לְאִשָּׁה בְּלֹא אִישׁ, וְאִי אֶפְשָׁר
 לְשִׁנְיָהֶם בְּלֹא שְׂכִינָה; כְּשִׁמְכַנִּיסִים אֶת הַקְדוּשָׁה
 בְּרוּךְ־הוּא בְּתוֹךְ הַבַּיִת — הַבַּיִת מִתְבָּרֵךְ. תָּמִיד
 צְרִיכִים לְדַבֵּר רַק מִמְּנוֹ יִתְבָּרֵךְ, אָסוּר לְגַבֵּל אֶת
 הַפֶּה וּלְקַלֵּל אֶת הַבַּעַל, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, אֵין זוֹ דֶּרֶךְ שֶׁל
 "נָשִׁים צְדָקָנִיּוֹת", עֲלֵיהֶן לְמַחֵל תָּמִיד וּלְהִתְפַּלֵּל
 לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, שְׁבַעֲלֵיהֶן יִצְלִיחוּ בְּרוּחָנִיּוֹת
 וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְאִזּוֹ יִהְיֶה לָהֶן טוֹב בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם
 הַבָּא. כִּי כְּשֵׁאִשָּׁה מִתְפַּלֶּלֶת עַל בַּעֲלָה — הַתְּפִלוֹת
 מִתְקַבְּלוֹת. וְכֵן כְּשֵׁאִשָּׁה מִתְפַּלֶּלֶת עַל הִילָדִים —
 תְּפִלוֹתֶיהָ מִתְקַבְּלוֹת, כִּי דִרְכָּהּ שֶׁל אִשָּׁה שְׁקִירוּבָה
 לְדַמְעוֹת, וְתַכְף כְּשִׁמְצִיק לָהּ מִשָּׂהוּ — הִיא בּוֹכָה.
 וְלָכֵן הָעֵקֶר לְבִכּוֹת לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ. וְהַחֲכָם מְכַל
 הָאָדָם אָמַר (משלי יד, א): "חֲכָמוֹת נָשִׁים כְּבָנְתָה בֵּיתָה

ואולת בידיה תהרסנו". אומרים חכמינו הקדושים (פנחומא קרח): מי הייתה אשה חכמה? אשתו של און בן פלת, שהצילתהו ממחלקת קרח ועדתו. ומי זו האולת? אשתו של קרח, שהסיתה אותו לחלק על משה. וכל אשר אמר משה — אמרה לקרח: מדעתו אמר משה ולא מדעת הקדוש-ברוך-הוא. ומה היה בסופה? שנעלמה היא ובעלה וכל משפחתה עם מאתים וחמשים רבנים, ראשי סנהדרין, ונבלעו באדמה. למדים מכאן מה נקרא "אולת בידיה תהרסנו", שעל-ידי שטות האשה וטפשותה, יכולה להרס את הבית לגמרי. ישנן נשים רעות המסיתות את בעליהן לגנב ולגזל ולעשות עול, ולבסוף הן ובעליהן וילדיהם נבלעים בארץ. אף ישנן נשים חכמות ונבונות המונעות את בעליהן מאבק גנבה ושחיתות, וכן דואגות שהבעל ישב וילמד, שהבנים ילמדו תורה, שהבנות תלכנה בצניעות — אשריהן ואשרי חלקן! ואומרים חכמינו הקדושים (ביצה לב): כל אשה התובעת את בעלה לדבר מצנה, הוי לה בנים, שאפלו בדורו של משה לא היו. אשרי האשה העוזרת לבעלה, ומחזקת ומעודדת ומשמחת אותו, ומצלת אותו מעברות, וכשהבעל יהיה שמח וטוב לב, גם לה

יְהִיָּה טוֹב. וְאִם-כֵּן חוֹבֵת הָאִשָּׁה לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים רַבִּים — עָלֶיהָ, עַל בְּעֻלָּהּ וּוִילָדֶיהָ, וְאִז תִּשְׁרֶה הַבְּרָכָה בְּבֵיתָהּ תָּמִיד. וְאוֹמְרִים חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בִּיצָה לב:): אֶחָד מִן הַדְּבָרִים שֶׁעַל יָדָם הַחַיִּים אֵינָם חַיִּים — מִי שֶׁאֲשָׁתוֹ מוֹשְׁלֶת בּוֹ. יֵשׁ טַבֵּעַ רַע לְנָשִׁים, שֶׁהֵן מִשְׁתַּלְּטוֹת עַל בְּעָלֵיהֶן, וּמִשְׁפִּילוֹת וּמַבְזוֹת אוֹתָם, חֵס וְשָׁלוֹם, וְהַתּוֹצָאָה הִיא הַרַת אֶסוֹן, כִּי בְּבֵית כָּזֶה נֶעְדָר הַשָּׁלוֹם, וְהַמְרִיבוֹת וְהַמְחַלְקֹת שׁוֹכְנוֹת בּוֹ תְּדִיר. וְכַמֶּאֱמָרָם ז"ל (יְבָמוֹת סג:): אִשָּׁה רָעָה — צָרַעַת לְבְעֻלָּהּ, וּמֵאִי תִקְנֶתָּהּ? יִגְרָשְׁנָה. אַךְ אִשָּׁה פְקֻחִית מְקַבֶּלֶת דְּעוֹת מִבְּעֻלָּהּ, וְאֵינָה מוֹשְׁלֶת עָלָיו, וְהִיא וְתַרְנִית וּמְרַבָּה שָׁלוֹם בְּבֵיתָהּ, אֲשֶׁר זֶה דֶּרֶךְ "נָשִׁים צְדָקָנִיּוֹת", שֶׁמְחַזְקוֹת וּמְעוֹדְדוֹת אֶת בְּעָלֵיהֶן, וּמִי־טִיבוֹת עִמָּהֶם, וּמְיַפּוֹת עֲצָמָן לְבְעָלֵיהֶן וְכוּ', וְכַמֶּאֱמָרָם ז"ל (שָׁם): אִשָּׁה יָפָה — אֲשֶׁרִי בְעֻלָּהּ, מְסַפֵּר יָמָיו כְּפוֹלִים; כְּשֶׁהִבְעַל שָׁב לְבֵיתוֹ אַחַר יוֹם קָשָׁה וְכוּ', וְהִיא מְקַבֶּלֶת אוֹתוֹ בְּסִבָּר פָּנִים יְפוֹת, אֲזִי מְאָרִיכָה אֶת יָמָיו.

וְכֵן עַל הָאִשָּׁה לְדוֹן אֶת בְּעֻלָּהּ תָּמִיד לְכַף זְכוּת. וְכִמוֹ שֶׁאוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א'),

סימן רפכ), שְׁצַרִּיכִים לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ וּלְמַצֵּא נִקְדוֹת טוֹבוֹת אֲפִלוּ בְּרָשָׁע הַכִּי גָדוֹל, וְעַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלִים לְהַחֲזִירוֹ בְּתִשׁוּבָה, שְׁזֶה מֵה שְׁכָתוֹב (תְּהִלִּים לז, י): "וְעוֹד מְעַט וְאֵין רָשָׁע, וְהִתְבּוֹנְנָת עַל מְקוֹמוֹ וְאֵינְנוּ"; עַל-יְדֵי עוֹד מְעַט טוֹב שְׁמוֹצְאִים בְּרָשָׁע, אֲזִי מִתְבּוֹנְנִים עַל מְקוֹמוֹ, וְאֵינְנוּ אוֹתוֹ אָדָם. לָמָּה לֹא יִתְקַיֵּם דְּבַר זֶה גַם אֶצֶל הָאִשָּׁה — שְׁתַּדּוֹן אֶת בַּעֲלָהּ לְכַף זְכוּת, וְלֹא תִמָּצָא בּוֹ נִקְדוֹת חוֹב תָּמִיד, אֲלֹא תִשְׁתַּדֵּל לְהַפְּיךְ בְּזְכוּתוֹ וּלְחַשֵּׁב מָה עָבַר עָלָיו בְּמְקוֹם עֲבוֹדָתוֹ, שֶׁהִשְׁפִּילוּהוּ וּבִזְוָהוּ וְכוּ', וְכִשְׁשָׁב לְבֵיתוֹ, בְּמְקוֹם לְעוֹדְדוֹ וּלְשִׂמְחוֹ וּלְהִרְאוֹת לוֹ פְּנִים שׁוֹחֲקוֹת, עוֹד מִשְׁפִּילָה אוֹתוֹ וְכוּ', אֲזִי גַם הוּא מוֹצִיא עֲצָבָיו עָלֶיהָ וְעַל הַיְלָדִים, עַד שֶׁנִּהְרָס הַבַּיִת, חֶסֶם וְשָׁלוֹם. וְלָכֵן "נָשִׁים צְדָקָנִיּוֹת" הוֹאֲגוֹת לְטוֹבַת בַּעֲלֵיהֶן, וּבּוֹנוֹת בֵּיתָן עַל אֲדָנֵי הַשְּׂמִחָה וְהַיְוִתְרָנוּת, וּמְכַבְּדוֹת וּמְיַקְרוֹת אֶת בַּעֲלֵיהֶן, וְדָנוֹת אוֹתָם לְכַף זְכוּת, וְאִז כַּמִּים הַפְּנִים לְפָנִים, גַּם הַבַּעַל מְכַבֵּד וּמְיַקֵּר אוֹתָן, וְהַיְלָדִים רוֹאִים דְּגָמָא אִישִׁית חַיּוּבִית, אֵיךְ הוֹרִיחֶם נוֹהֲגִים כְּבוֹד זֶה בְּזֶה, וּמְחַקִּים אוֹתָם גַּם-כֵּן. אֵךְ אִם נַעֲשֶׂה לְהַפְּיךְ, שְׂאֵין מוֹתָרִים זֶה לְזֶה, וְצוֹעֲקִים וְכוּעֲסִים אֶחָד עַל הַשְּׁנִי, וּמְבַזִּים זֶה אֶת זֶה, גַּם הַיְלָדִים נַעֲשִׂים כְּעֲסָנִים וְרָגְזָנִים, וְגַדְלִים

וּמִתְפַתְּחִים עָקָם, וְאֵינָם בְּרִיאִים בְּנִפְשָׁם וְכוּ'. וְלִכֵּן
 אִשָּׁה נְבוֹנָה — שְׂמִיחָה בְּחֻלְקָהּ, וְיִוְדַעַת שְׂבַעְלָהּ
 הוּא מִתְנָה יְקָרָה שְׂקִבְלָהּ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְאֵינָה
 שׁוֹלַחַת עֵינֶיהָ בְּשָׂדוֹת אַחֲרֵים וְכוּ', וּמְרַצָּה בְּשָׂלָה,
 וּמְעַרִיכָה אוֹתוֹ, וּמְשַׁמְרַת אֶת הַטּוֹב הַזֶּה שְׂקִבְלָהּ,
 עַל-יְדֵי הַתְּנַהֲגוֹת נְאוּתָהּ וְכָבוֹד וְהִבְנָה הַדְּדִיִּים. וְאִף
 אִם יֵשׁ לְעֵתִים בְּעַל קָשָׁה יוֹם, עִם מַדּוֹת קָשׁוֹת
 וּבְלִתֵּי חַיִּוּבִיּוֹת, עַל הָאִשָּׁה לְצֵאת לְקַרְאָתוֹ
 וּלְהַתְּנֶהֱג עִמּוֹ כְּרֵאוּי, וְשִׁתְּהֶיָה לָהּ סְבָלָנוֹת עִמּוֹ,
 וְתִדְוֶנּוּ לְכַף זְכוּת, וְאַט אַט, אִם יֵרָאֶה סְבָלָנוֹת
 אִשְׁתּוֹ, יִרְצָה לְהַשְׁתַּנּוֹת לְטוֹבָה, וְכֵן תִּרְבֶּה
 בְּהַתְּבוֹדָדוֹת אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, שִׁשְׁתַּנֶּה בְּעַלָּהּ
 בְּהַתְּנַהֲגוֹתוֹ וּבְמַדּוֹתָיו, וְיִהְיֶה לְמוֹפֵת וּלְדַגְמָא
 לְיִלָּדִים, שְׂיִוְכְּלוּ לְחֻקוֹתוֹ כְּדָבָעִי. וּמְלַבֵּד זֹאת, עַל
 הָאִשָּׁה לְדַעַת, שְׂלְעֵתִים הִיא אֲשֶׁמָּה בְּחֻלּוֹקֵי הַדְּעוֹת
 וּבְיִכּוּחִים שְׂנַעֲשׂוּ, כִּי לְכָל מְרִיבָה שְׁנֵי גוֹרְמִים, לְכָל
 מִטְּבַע שְׁנֵי צְדָדִים, וְיִתְכַּן שֶׁהִיא מְרַגִּיזָה אֶת בְּעַלָּהּ,
 וּמְבִיאָה אוֹתוֹ לְיַדֵּי כַּעַס, עַל-יְדֵי בְּטוּיִים שְׂאוּמְרַת,
 אוֹ דְבוּרִים פּוֹגְעִים וְכוּ', וְגוֹרְמַת לוֹ לְצֵאת מִכְּלָיו.
 וְאִם-כֵּן עַל שְׁנֵי הַהוֹרִים לְעַבֵּד עַל מַדּוֹתֵיהֶם, אֲשֶׁר
 בְּאֶמֶת מְגִיל קִטְנוֹת עֲבוֹדַת הַמַּדּוֹת חֲשׂוּבָה לְאִין
 עָרֵךְ, וְאֲשֶׁרֵי הַהוֹרִים הַמְּחַדִּירִים זֹאת בְּיִלְדֵיהֶם,

וְאֲשֵׁרֵי מוֹסְדוֹת הַחֲנוּף הַמְחַנְכִים אֶת הַתְּלֵמִידִים
 לְמַדוֹת נְעֻלּוֹת, לְהַתְרַחֵק מִקְנָאָה, שְׁנָאָה וְכַעַס,
 לְעֹזֵר לְזוּלָּת, לְהַתְחַשֵּׁב בְּאַחֵר, לְרָצוֹת בְּטוֹבַת
 הַחֵבֶר וְכו' וְכו', וְלָזֶה חֵבֶר לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל אֶת
 "סֵפֶר-הַמַּדוֹת", וְאָמַר, שֶׁהַסֵּפֶר הַזֶּה עָשָׂה אוֹתוֹ
 לְיִהוּדֵי, וְכָל מְדָה טוֹבָה אָמַר, שֶׁרָצָה תִּכְרֵף לְקַנּוֹת
 לְעַצְמוֹ, וּבִקֵּשׁ שְׁנַרְבֶּה בְּלִמּוּד "סֵפֶר-הַמַּדוֹת", כִּי
 הַמַּדוֹת הֵן עֵקֶר הָאָדָם, וּבְלִי מַדוֹת אָדָם הוּא חָתָה
 בְּדַמּוֹת אָדָם. וְכַשֵּׁם שֶׁהַבַּעַל צָרִיף לְתַקֵּן מַדוּתָיו,
 אַף הָאִשָּׁה צָרִיכָה לַעֲסֹק בְּתַקּוּן הַמַּדוֹת, וְתַקְּנָה זֹאת
 לְיַלְדֵיהָ. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סוֹטָה ב.): אֵין
 מְזוּנָגִים לוֹ לְאָדָם אִשָּׁה אֲלָא לְפִי מַעֲשָׂיו; וְזֶהוּ הַדָּדִי
 וְדוֹ סֵטְרִי, אִם הַבַּעַל מְתַקֵּן מַדוּתָיו — אַף הָאִשָּׁה
 עוֹשָׂה כֵן, וְלִהְפֹךְ. וְהַתּוֹצָאָה — בֵּית מָלְא חֵן, בֵּית
 שֶׁל אֲהָבָה וְאַחֲדוּת, בֵּית שְׂמוֹתָרִים זֶה לָזֶה,
 וְסִבְלָנִיִּים זֶה כָּלִפִּי זֶה; וְלַעֲמָתוֹ — אֵיזָה בֵּית בְּלָתִי
 רָצוֹי כְּשִׁמְתְּקוֹטְטִים וְרַבִּים זֶה עִם זֶה, וְהַחֲפוּכִים
 וְהוֹכּוּחִים הֵם מַעֲשִׂים שֶׁבְּכָל יוֹם, אֲשֶׁר אִזּוּ הָאוֹרָה
 עֹכּוּרָה בְּבֵית, וְהַרְגָּשָׁה רָעָה אוֹפֶפֶת אֶת יוֹשְׁבָיו, וְכָל
 בְּנֵי הַבַּיִת מְחַפְּשִׁים הַזְדַּמְנוֹת לְעֻזְבוֹ וְלַצָּאת
 מֵהַקְּדָרוֹת וְהַחֲשֻׁכוֹת הַשׁוֹרָה בְּתוֹכוֹ.

וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי הַנָּשִׁים הַצְדָקָנִיּוֹת, הַמְתַּבּוֹדְדוֹת
 בְּכָל יוֹם לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְשׁוֹמְרוֹת עַל טְהוֹרַת
 הַמְשַׁפָּחָה בְּדַקְדוּק רַב, וּמְקַפִּידוֹת עַל הַדְּלָקַת
 הַנֵּרוֹת, שֶׁהִיא הַמְצָנָה הַמֵּיחָדָת לְאִשָּׁה, וְעַלֶּיהָ
 לְהִזָּהַר בְּזוּהַ מְאֹד, כִּי כָף אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים
 (שַׁבַּת ל.ב.): הִיא כִּבְתָה נִירוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְלִכֵּן תִּעְזוֹר
 בְּהַדְּלָקָתוֹ. וְאִזּוֹ הוּא הַזְּמַן שֶׁהָאִשָּׁה יְכוּלָה לְפַעֵל
 הַרְבֵּה אֲצִלוֹ יְתִבְרָךְ, וְזֶהוּ עֵת רְצוֹן גָּדוֹל בַּשָּׁמַיִם.
 וְכֵן מְצוֹת הַפְּרָשַׁת חֲלָה נִתְּנָה לְאִשָּׁה, וְזֶהוּ עֵת רְצוֹן
 גָּדוֹל לְאִשָּׁה לְבַקֵּשׁ מִלְּפָנָיו יְתִבְרָךְ כָּל רְצוֹנָה.
 וּבְכָלֵל מְצוֹת חֲלָה הֵינּוּ כִּשְׁהָאִשָּׁה אוֹפָה חֵלוֹת
 וְעִגּוֹת וְכוּ', שֶׁחֹשֶׁבֶת אִזּוֹ גַּם עַל זוּלָתָהּ, וְנִזְכָּרַת
 בְּאִיזוֹ שְׂכָנָה בּוֹדְדָה אוֹ חֲבֵרָה גְּלִמוּדָה, אוֹ אֶלְמָנָה
 עִם יְתוּמִים, שְׂאִין בְּאֶפְשָׁרוּתָהּ לְאִפּוֹת וְכוּ', וְהִיא
 אוֹפָה בְּעִבּוּרָה אִיזוֹ עֵגָה אוֹ חֲלָה, אִיזוֹ שְׂמֻחָה
 מִכְּנֻסַּת בָּהּ! אִיזָה אֲשֶׁר מְבִיאָה לְבֵית נוֹסֵף
 בְּיִשְׂרָאֵל! וְכֵן אִם יִשְׁנָה מְשַׁפָּחָה עֲזוּבָה הַנִּתְּוֹנָה
 בְּמִצּוּקָה וְכִדּוּמָה, וּמִבְּשַׁלַּת בְּעִבּוּרָה אִיזָה תִּבְשִׁיל
 לְשַׁבַּת וְכוּ', אִיזוֹ מְצוּהַ עֲצוּמָה הִיא עוֹשָׂה! אֲשֶׁר
 זֶהוּ פִּרוּשׁ מֵאַמָּרִם ו"ל (תְּהִלִּים פט, ג): "עוֹלָם חֶסֶד
 יִבְנֶה", לְהַרְבּוֹת בְּחֶסֶד וּבְאַהֲבַת הַבְּרִיּוֹת. וְכֵן אָמַר
 הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: חֲבִיב עָלַי חֶסֶד שְׂאֵתֶם גּוֹמְלִים

זֶה לָזֶה, יוֹתֵר מִכָּל הַזֹּבַח שֶׁזֹּבַח שְׁלֹמֹה לְפָנָיו (יִלְקוּט
 הוֹשֵׁעַ, רִמְזוֹ תַקְכַּב). שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ הִקְרִיב בְּכָל יוֹם אֶלֶף
 קֶרֶבָנוֹת, וְכָל קֶרֶבֶן הָיָה עִם שְׁמוֹת וְיַחְוָדִים, וְלִפִּי
 הַחֲשׁוֹב הִקְרִיב כָּל רִגַע קֶרֶבֶן אַחֵר, וְהָיָה זֶה עִם
 דְּבָקוֹת עֲצוּמָה וְכוּ', כַּמּוּבָא בְּזוֹהַר (תַּקּוּנִים בְּזוֹהַר חֲדָשׁ),
 שְׁמֵדוּעַ נִקְרָא שְׁמוֹ קֶרֶבֶן? שְׁמֵקָרֵב כָּל הָעוֹלָמוֹת.
 עִם-כָּל-זֹאת הַחֶסֶד שֶׁעוֹשֶׂה יְהוּדֵי לִיהוּדֵי אַחֵר, זֶה
 חָשׁוֹב אֶצְלוֹ יִתְבָּרֵךְ יוֹתֵר מִכָּל הַקֶּרֶבָנוֹת וְכוּ'.
 עַל-כֵּן אִם יִשְׁנֶה מִשְׁפָּחָה בְּמִצּוּקָה, וּמְבִיאִים לָהּ
 אֵיזָה מֵאַפָּה אוֹ תַבְשִׁיל לְשֵׁבֶת אוֹ חֵג, גְּדוּלָה
 חֲשִׁיבוֹת זֹו בַּשָּׁמַיִם. וְאֵלוֹ הֵן "נָשִׁים צְדָקָנִיּוֹת" —
 שֶׁהֵרְבוּ בַעֲשִׂית חֶסֶד וְצְדָקָה. וְעַל כָּלֵם — אֲשֶׁרִי
 הַנָּשִׁים הַמְרֻבּוֹת בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ
 עַל הַצְּלָחַת הַבַּעַל וְהַיְלָדִים, וְשֶׁהַשְּׂכִינָה תִשָּׂרֶה
 בְּתוֹךְ הַבַּיִת, וְיִהְיֶה שְׁלוֹם-בַּיִת אֲמֵתִי וְכוּ' וְכוּ'.
 וְלָזֶה זוֹכִים דִּיקָא עַל-יְדֵי צְנִיעוֹת הָאִשָּׁה, אֲשֶׁר רַק
 הִיא בּוֹנֶה אֶת הַבַּיִת, וְלִכֵּן הַסֵּמ"ךְ-מ"ם עֲמַל בְּכָל
 מִיָּנִי תַחְבּוּלוֹת לְהֵרְבוֹת פְּרִיצוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם,
 שֶׁהָאִשָּׁה תִלְךְ בְּבֵיתָהּ בְּלֹא כֶסֶף וּבְגָלוֹי שְׁעָר,
 וּבְבִגְדֵים פְּרוּצִים, חֵס וְשְׁלוֹם, עַד שֶׁמִּלְאָה לְבָהּ
 לְחֶשֶׁב: מִי רוֹאֶה וּמִסְתַּכֵּל וְכוּ', וְאֵינָה יוֹדַעַת,
 שֶׁמִּכְתָּמַת בָּזָה אֶת נִשְׁמַת יְלָדֶיהָ, וְיוֹתֵר מִכֵּן —

שגורמת לבנותיה לחקותה. כי אומרים חכמינו הקדושים (עין כתבות סג): כַּאֲמָה כֵּן בְּתָהּ; ואין צריך לומר, אם יוצאת לחוץ בבגדי פריצות וכו', שגדול עוונה מנשא, כי אשה המכשלת את אחרים, היא חוטאת ומחטאת את הרבים, וענשה תלוי בצוארה, עד ששומעים כהיום מקרים מוזעזעים של נשים צעירות המקבלות סרטן, רחמנא לישזבן, ואין יודעים על מה ולמה, אך אין זאת אלא על חסר צניעות, ובפרט גלוי שער, אשר שער באשה — ערוה. ולכן אשרי הנשים הזוכות לגלח שער ראשן, וכך היתה דרכן של "הנשים הצדקניות" משך כל הדורות, שגלחו שער ראשן, ואז לא הגיעו לנסיון של גלוי שער. וכן כתוב בזהר (נשא קכו): קלָה תבוא על בעל שנותן לאשתו לילך בגלוי שער, וכל הקלות וכל מרעין בישין בבית, באים עקב זאת; על-כן אשרי "נשים צדקניות" שהקפידו על טהרת הצניעות בבית ובחוץ; וכן אשרי אלו שעוררו תמיד את בעליהן שילמדו תורה, שיתפללו במנין, שיקפידו על קלה כבחמורה וכו', ואף שהיה הבעל בן בליעל — היו מטיפות בנחת על לבם, שיעסקו בתורה ובתפלה, ויתנהגו כראוי, למען ילמדו מהם הילדים דרך

נְאוּתָהּ וְכוּ'. וְכֵן אֲשֶׁרִי "נָשִׁים צְדָקָנִיּוֹת" שְׂבַע־עָמָן קִיְמוּ אֶת הַמְצוֹת בְּדִקְדוּק רַב, וְהִרְבוּ לְהִתְבּוֹדֵד לְפָנַי בּוֹרְאֵן, וְהִקְפִּידוּ עַל בְּרַכַּת-הַמְזוֹן, וְעַל קְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמָּטָה, "בְּיָדְךָ אֶפְקִיד רוּחִי פְּדִיתָ אוֹתִי אֵל אֱמֶת" (תְּהִלִּים ל"א, ו'), שְׂבָזָה פּוֹדוֹת עֲצָמָן מִכָּל מִיְנֵי צָרוֹת, וְכִשְׁהִבְנוֹת רוֹאוֹת אֶת הָאִמָּא קוֹרֵאת שְׁמַע מִתּוֹךְ הַסְדוּר, וּמְבָרַכַת בְּרַכַּת-הַמְזוֹן מִתּוֹךְ הַסְדוּר, מְקַפְּדַת עַל נְטִילַת יָדַיִם וְכוּ', נִזְהָרַת בְּעֲנִינִים שְׂבִיִן אָדָם לְחַבְרוֹ וְכוּ', גַּם הֵן מְחַקּוֹת אוֹתָהּ, וְחִפְצוֹת לִילָךְ בְּדַרְכָּהּ, וְאֶפְלוּ שְׁלֹא אוֹמְרַת לָהֵן כְּלוּם, רַק הִבַּת מְחַקָּה אֶת הָאִמָּא, וּמָה שֶׁהִיא רוֹאָה — עוֹשֶׂה גַם-כֵּן, וְזֶה בָּא טְבַעִי.

אֲשֶׁרִי "נָשִׁים צְדָקָנִיּוֹת" הַמְרַגְלִלוֹת עֲצָמָן לְהַסְתַּכֵּל רַק בְּבִיתָן, וְיוֹדְעוֹת לְהַעֲרִיף אֶת הַטּוֹב שְׁלָהֵן, וְנִזְהָרוֹת לֹא לְפֹזֵל לְבַתִּי אַחֲרִים. כִּי בְּאֱמֶת עַל כָּל אִשָּׁה לִידַע, שְׂאֲצֵלָה הַטּוֹב בְּיוֹתֵר, וְאֵל תַּחֲשֹׁב שְׂאֲצֵל אַחֲרִים טוֹב יוֹתֵר, וְאֵל תְּדַמָּה בְּנַפְשָׁהּ, שְׁחֶלֶק זוּלָתָהּ שְׁפִיר מְחֻלָּקָה, אֵינֶן זֶה נְכוּן כָּלֵל! אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (עֵין יִלְקוּט בַּמִּדְבָּר חֲשַׁע): בְּעֵת שִׁירְדוֹ לְמִצְרַיִם, לֹא רָאוּבֵן מִבֵּית בְּאֶהְלוֹ שֶׁל שְׂמַעוֹן, וְלֹא שְׂמַעוֹן בְּאֶהְלוֹ שֶׁל רָאוּבֵן,

וְאֶפְלוּ שֶׁהָיוּ שְׂשִׁים רַבּוֹא בַּמְדָּבָר, הָיוּ צְנוּעִים. וְלִכֵּן
 הָעֵקֶר לְהִיּוֹת מְרֻצוֹת בְּחִלְקֵכֶן וְלֹא לְקַנֵּא בַזּוּלָת, אֲשֶׁר יֵשׁ טָבַע רַע בָּאִשָּׁה — לְקַנֵּא בַחֲבֵרְתָּהּ,
 כְּמֵאמָרָם ו"ל (מְגִלָּה יג.): אֵין אִשָּׁה מִתְקַנֵּאת אֶלָּא
 בִּירוֹף חֲבֵרְתָּהּ; עַל-כֵּן הַגִּיעַ הַזְמַן לְהַמְנוֹת בֵּין אוֹתָן
 "נָשִׁים צְדָקְנִיּוֹת", לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, לְהַתְבוּדָד
 לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְהַחֲדִיר בַּבַּיִת אֲמוּנָה בְרוּרָה
 וּמְזַכָּת, שְׂאִין לְפָחַד מֵאֶף אֶחָד, כִּי אֵין לָנוּ שׁוֹם
 בְּרָיָה רַק הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׂמוֹ! וְלַעֲזוֹר לְבַעַל וְלַבָּנִים
 בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה, וְכֵן לְלַמֵּד הַלְכוֹת כְּרֵאוּי, לִידַע
 כִּיצַד לְקַיֵּם אֶת הַתּוֹרָה וְהַמְצֻוֹת כְּדָבָעִי, וְכֵן לְסַפֵּר
 לְיַלְדִים סְפוּרֵי צְדִיקִים, אֲשֶׁר הָיוּ צְדִיקִים דְּבוֹקִים
 בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְנִתְגַּלָּה אֲלֵיהֶם אֱלֹהֵי הַנְּבִיא,
 וְכִיצַד זָכוּ לְגִלוּי אֱלֹהֵי? רַק עַל-יְדֵי נְשׁוֹתֵיהֶן
 הַצְּדָקְנִיּוֹת, שֶׁעָמְדוּ לָהֶם לְעֲזוֹר וְתִמְיָכָה, וְכִמְעַט
 שְׁלֹא הָיָה צְדִיק שֶׁהַגִּיעַ לְמִדְרָגָתוֹ, אֶלָּא עַל-יְדֵי
 הָאִשָּׁה שֶׁסִּיעָה לוֹ. וּמִסְפָּרִים עַל צְדִיק אֶחָד, שֶׁהָיָה
 עַר אֶלֶף לַיְלוֹת, וְאִשְׁתּוֹ הִרְבְּנִית הַחֲזִיקָה לוֹ אֶת הַנֵּר
 כָּל הַלַּיְלָה, כְּדֵי שְׁיֻכַּל לְלַמֵּד בְּלֹא הַפְרָעָה. וְאִם-כֵּן
 סְפוּרֵי צְדִיקִים שְׁמִסְפָּרִים לַבָּנִים וְלַבָּנוֹת זֶה מְעוֹרָר
 לָהֶם אֶת הַחֲשֵׁק וְהַרְצוֹן גַּם-כֵּן לְחַקוֹת אֶת הַצְּדִיקִים
 וְהַצְּדָקְנִיּוֹת וְלְהַדְמוֹת אֲלֵיהֶם. וְלִכֵּן רְאִינָה לְהִיּוֹת

"נָשִׁים צְדָקָנִיּוֹת"; הִנֵּה חֲזַרְתָּן בְּתִשׁוּבָה, אַף עַד־כֵּן
 לֹא הִי בְּזָה, אַף אֶחָד מֵאַתָּנוּ אֵינוּ בְּטוֹחַ בַּחֲזַרְתּוֹ
 בְּתִשׁוּבָה, אוֹמֵר הַרְמַב"ם (פָּרָק א', מֵהִלְכוֹת תִּשׁוּבָה):
 מִהִי תִשׁוּבָה? עַד שְׂיִוְדַע תַּעֲלוּמוֹת יַעֲיֵד עָלָיו שֶׁשָּׁב
 בְּתִשׁוּבָה; וְלִכֵּן הָעֵקֶר לַעֲשׂוֹת תִּשׁוּבָה עַל כָּל
 עֲבָרֵינוּ, עַל כָּל הַמַּחְלָקֹת שֶׁגִּרְמָנוּ בַּבַּיִת, וְלִהְשִׁיב
 בְּכָל מִיָּנֵי אַפָּנִים שֶׁבְּעוֹלָם, שֶׁיְהִיָּה שְׁלוֹם בַּבַּיִת,
 וְעַל-יְדֵי-זֶה תִשְׁרָה הַשְּׂכִינָה בְּתוֹכוֹ, אֲשֶׁר אֵין מִתְּנָה
 חֲשׁוּבָה כְּשֵׁלוֹם. וּכְמֵאֲמָרָם ז"ל (עֲקָצִין פָּרָק ג'): לֹא
 מֵצֵא הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּלִי מִחֲזִיק בְּרָכָה לְיִשְׂרָאֵל
 אֲלֵא הַשְּׁלוֹם; וְלִכֵּן הָעֵקֶר לְהִרְבּוֹת בְּשֵׁלוֹם
 וּבְאַהֲבָה; וְאֲשֶׁרִי אָדָם שֶׁאֵינוּ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ,
 וְאֲשֶׁרִי הָאִשָּׁה שֶׁשָּׂמָה אֵל לְבָהּ דְּבָרִים אֱלֹהִים, וְאֵף
 שֶׁשָּׂמָה לְקִיָּמָה, וּבְפֶרֶט לְאִשָּׁה, כִּי הֵיכָר הָרַע עָמַל
 וּמְסִית וּמְדִיחַ לְטַשְׁטֵשׁ הָאֱמֶת, בְּאֲשֶׁר אָנוּ מְצוּיִים
 בְּמֵצֵב שֶׁל בְּרוּר וְזָכוּף, הַסֵּמ"ך-וְהַמ"ם פּוֹעֵל הָעֵקֶר
 לְגֵרָם פְּלוּגִים וּפְרוּדִים, וְעַלֵּינוּ לַעֲשׂוֹת כָּל מִיָּנֵי
 פְּעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְעֻקְרוֹ. וְעֵקֶר מִלְחַמְתָּנוּ נִגְדוֹ —
 שֶׁלֹּא לְהִתְיַחַס אֵלָיו, וְלִהְיֵשֶׁב לְבָנוֹת בְּתֵי יִשְׂרָאֵל
 קְדוֹשִׁים עַל טְהָרַת הַצְּנִיעוֹת הָאֱמֶתִית, וְעַל שְׁלֵמוֹת
 דְּקְדוּקַת בְּכִשְׁרוֹת הַמְּאֻכָּלִים, אֲשֶׁר צָרִיכִים לְהִשְׁמֵר
 מְאֹד בְּעֵתֵימָם הַלָּלוּ מֵהַ קוֹנִים, כִּי הַשּׁוֹק מוּצָף

בְּהַכְשָׁרִים שֶׁל רַע-בָּנִים פִּיקֵטִיבִיִּים, בּוֹרִים וְעַמִּי
הָאֲרָצוֹת, קָלִים וְרִיקִים וּפּוֹחֲזִים, אוֹי לָהֶם וְאוֹי
לְנַפְשָׁם, חוֹטְאִים וּמַחְטִיאִים אַחֲרֵיהֶם, וְלָכֵן יֵשׁ
לְהַקְפִּיד לְקִנּוּת מוֹצָרִים בְּעַלֵּי הַכְשָׁרִים שֶׁל בֵּיתִי
דִּינָם יֵרְאִי ה', וְעַל זֶה עָלִינוּ הַרְבֵּה לְבַקֵּשׁ מֵאֵתוֹ
יְתַבָּרֵךְ — עַל כַּשְׁרוֹת הַמְּאֻכָּלִים, וּתְחוּם זֶה שֶׁיֵּךְ
לְאִשָּׁה יוֹתֵר מִהַבֶּעַל, כִּי הִיא עֵקֶרֶת הַבַּיִת, עֵקֶרוֹ שֶׁל
הַבַּיִת, וְדוֹאגָת לַמְּזוֹן לְבְנֵי בֵיתָהּ; יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנוֹזֵכָה לְהַקִּים דוֹר חֲדָשׁ שֶׁל "נָשִׁים
צְדָקָנִיּוֹת" כְּפִי שְׁהִיָּה לְפָנֶי כַּמָּה דוֹרוֹת, שְׁנָשִׁים
הַתְּבוֹדְדוּ לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הִלְכוּ בְּצַנִּיעוּת,
קִיְמוּ מִצְוֹתָיו יְתַבָּרֵךְ בְּשִׂמְחָה, חֲנִכּוּ אֶת הַבָּנִים
וְהַבָּנוֹת לְיִרְאַת שָׁמַיִם, דִּבְרוּ עִם הַבֶּעַל בְּקִדְשָׁה
וּבְטָהֳרָה, וְעוֹדְדוּהוּ לֵילֵךְ בְּזִקְן וּבַפְּאוֹת, וְלִמְסֹר אֶת
הַנֶּפֶשׁ עַל זֶה, וְלֹא לְהַפְּךָ, חֵס וְשָׁלוֹם; כִּי כָּךְ
אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (שֶׁפֶת לַג): נָשִׁים דִּעְתָּן
קָלָה; הָאִשָּׁה קְרוֹבָה לְהַתְּפֹתוֹת, הִיא רוֹאָה שְׂכָנוֹת
הַהוֹלְכוֹת בְּפָרִיצוֹת וְכוּ' וְכוּ' כְּאִפְּנֵי הַגּוֹיִים,
וְעַלֹּלָה הִיא לְהַמְשִׁךְ אַחֲרֵיהֶן, רוֹאָה גְּבָרִים שְׂאִינָם
הוֹלְכִים כְּדָבָעִי, מְגַלְחֵי זָקֵן וּמְקַצְצֵי פְּאוֹת וְכוּ', אֲזִי
מִתְּפֹתָה וְעַלֹּלָה לְרָצוֹת שֶׁבֶעֱלָה יַעֲשֶׂה כֵּן וַיַּגְדֵּל
בְּלוֹרִית, חֵס וְשָׁלוֹם, אֲבָל "נָשִׁים צְדָקָנִיּוֹת" דָּאָגוּ

תָּמִיד שֶׁלְּבַעֲלֵיהֶן יִהְיֶה זָקֵן וּפְאוֹת, וְצֶלֶם אֱלֹקִים
 יֵרָאֶה עֲלֵיהֶם, וַיֹּאמְרוּ חֲצוֹת בְּכָל לַיְלָה, וְכִף זָכוֹ
 לְגִלּוֹי אֵלֵיהֶוּ וּלְהַתְגַּלּוֹת הַשְּׂכִינָה. יַעֲזוֹר הַקָּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁדְּבוּרִים אֵלָיו יִכְנָסוּ בְּתוֹךְ לְבָבָן, וְנִזְכָּה
 כְּבָר לְרְאוֹת בְּגִלּוֹי שְׂכִינָה.

תָּם וְנִשְׁלָם, שֶׁבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!